

TAMPERE.
FINLAND

MEIDÄN TAMPERE

Tulevaisuus tehdään yhdessä

Ilmari Nurmisen
pormestariohjelma 2025–2029

MEIDÄN TAMPERE

Hyvät tamperelaiset,

Meidän Tampereemme on elinvoimainen, tasa-arvoinen, kansainvälinen ja hyvinvoiva kaupunki, joka on jatkossakin Suomen vetovoimaisin ja kunnianhimoisin luonto- ja ympäristötavoitteissaan. Tampereella jokainen asukas on arvokas ja tärkeä. Puutemme vahvasti rasismiin ja edistämme monimuotoisuutta, jotta kaikilla on hyvä elää, asua ja työskennellä. Näille arvoille meidän Tampereemme rakentuu.

Tampereen talous on tällä hetkellä haasteissa. Kaupungin talouden kehitys on käännettävä valtuustokauden aikana terveemmälle uralle ja tavoittelemme tasapainoa viimeistään vuodelle 2029. Tamperelaisten hyvinvointierot ovat kasvaneet, sosiaaliturvaan tehdyt muutokset ja heikentynyt työllisyystilanne vaikuttavat tamperelaisten arkeen. Siksi on erityisen tärkeää, että pormestariohjelman päätöksillä ja tasapainottaessamme taloutta turvaamme laadukkaat palvelut ja pidämme ihmisten hyvinvoinnin keskiössä.

Tässä ohjelmassa on kuvattu Tampereen tulevan kehityksen suuntaviivoja seuraavalle neljälle vuodelle. Sivistys on Tampereen voimavara ja kasvatukseen ja opetukseen panostaminen on sijoitus tulevaisuuteen. Tampereella jokaisen lapsen ja nuoren tulee saada vahva pohja elämänpolulle ja hyvät edellytykset elinikäiselle oppimiselle. Panostamme laadukkaaseen koulutukseen aina varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Säilytämme perusopetuksen nykyisen keskimääräisen ryhmäkoon.

Meidän Tampere on kaupunki, jossa jokaisella on mahdollisuus hyvään elämään. Hyvinvointi syntyy merkityksellisistä yhteisöistä, turvallisuudesta, luonnosta ja yhdenvertaisista mahdollisuuksista oppia, osallistua ja elää oman-

© VILLE MALJA

näköistä arkea. Kaikenikäisten tamperelaisten kohtaamispaikaksi kaupunkiin luodaan matalan kynnyksen yhteisötilojen verkosto – Tamperelaisten Olkkarit. Yhteisötilojen konsepti suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Myös matalan kynnyksen ulkoliikuntapaikkoja kehitetään eri puolille kaupunkia.

Tampereen tulee olla kasvava kaupunki, jossa ihmiset, yritykset ja yhteisöt menestyvät, vaikka taloudellinen toimintaympäristö olisi haastava. Tavoittelemme aktiivisesti kaupunkiin kansainvälisiä yrityksiä ja investointeja. Kaupunki elää ja menestyy, kun kansainväliset kaupunkilaiset kokevat sen kodikseen. Tämän teemme vahvistamalla vieraskielistä palvelutarjontaa sekä tukemalla kansainvälisen väestön työllistymistä ja kotoutumista Tampereelle. Edistämme kunnianhimoisesti energiamurrosta, kiertotaloutta ja vihreää siirtymää sekä vahvistamme Tamperetta innovaatioiden, elämystalouden ja kansainvälisen toiminnan keskuksena. Työllisyyden edistäminen on yksi keskeisistä tehtävistämme sekä kuntatalouden tasapainon että inhimillisen hyvinvoinnin kannalta.

Tampere on kasvava kaupunki, jossa turvataan hyvän elämän edellytykset myös tuleville tamperelaisille. Olemme sitoutuneet saavuttamaan hiilineutraaliuden vuonna 2030 ja edistämään luonnon monimuotoisuutta. Edistämme monimuotoista asumista huomioiden eri hallintamuodot sekä asunto- ja talotyypit. Perheasuntoja mahdollistetaan pientaloihin ja kerrostaloihin. Tavoitteena on pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen.

Tampereen vahvuutena on aina ollut yhteistyö ja rohkea päätöksenteko. Tätä jatkamme myös tulevilla valtuustokaudella laajalla koalitiolla. Yhdessä toimien Meidän Tampere on Suomen vetovoimaisin kaupunki nyt ja tulevaisuudessa.

Ilmari Nurminen
Pormestari

MIKKO VARES

SISÄLLYSLUETTELO

Vahva talous turvaa Tampereen palvelut	5	Tampere liikuttaa, yhdistää ja innostaa	18
Talouden tasapaino-ohjelma	6	Yhdenvertaisuus ja palvelujen saavutettavuus	19
Voimavarana hyvinvoiva henkilöstö	6	Tampere vastaa hyvinvoinnin haasteisiin	19
Tulot osana talouden tasapainottamista	6	Yhteisöjen toiminnan ja synnyn mahdollistaminen	20
Vahva konserni kaupungin tukena	7	Lisää liikettä	20
Investoinneilla luomme tulevaisuutta	7	Tavoitteena yhä vahvempi asema tapahtuma- ja kulttuurikaupunkina	21
Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet	8	Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet	22
Kestävästi elinvoimainen ja kilpailukykyinen Tampere	9	Kestävä ja kehittyvä kaupunkiympäristö	24
Koulutus on elinvoimaisen ja hyvinvoivan kaupungin moottori	10	Tampere kasvaa moneen suuntaan	25
Tutkimus ja osaaminen luovat pohjan menestykselle	10	Luontopositiivinen Tampere	25
Työllisyys luo elinvoimaa	11	Toimiva liikenne takaa sujuvan arjen	26
Yrittäjyys ja innovaatiot rakentavat tulevaisuutta	11	Monipuolisia koteja kaupunkilaisille	27
Kansainvälinen, saavutettava ja vaikuttava Tampere	12	Turvallinen kaupunki kaikille	28
Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet	13	Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet	29
Sivistys on Tampereen voimavara	14	Digitalisaation mahdollisuudet	30
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	15	Lopuksi	31
Osaava ja työssään jaksava henkilöstö	15		
Turvalliset ja terveet oppimisympäristöt	16		
Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet	17		

VAHVA TALOUS TURVAA TAMPEREEN PALVELUT

Hidas ja vaatimaton talouden kasvu haastaa Tamperetta ja myös muita kuntia. Se vaikuttaa eniten kaupungin talouden kehitykseen tulevalla valtuustokaudella. Vetovoimaisen Tampereen väestönkehitys on ollut poikkeuksellisen korkea ja se näkyy myös lisääntyvänä palvelu- ja investointitarpeen kasvuna. Myös työttömyyden korkea taso ja kehitys näkyy kaupungin taloudessa aiempaa enemmän TE-palvelujen siirron myötä. Valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa vuoden 2027 alusta lukien, millä on suuri merkitys kaupungin tulopohjaan. Myös kiinteistöverouudistus, yhteisöverouudistus ja kuntien tehtävien norminpurku vaikuttavat kuntatalouteen.

Talouden tasapaino-ohjelma

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman valmistelua ohjaa kaupunginvaltuuston 17.2.2025 päättämä talouden tasapaino-ohjelman käynnistäminen. Valtuuston päätöksen mukaisesti tavoittelemme tasapainoa viimeistään vuodelle 2029. Pormestariohjelmassa sitoudumme talouden tasapainottamistavoitteeseen. Haluamme pitää kaupungin kasvavana ja vetovoimaisena turvaten asukkaiden laadukkaat palvelut.

Tiukan taloustilanteen vuoksi teemme menojen lisäyksiä erittäin pidättyvästi ja kohdennetusti. Arvio talouden tasapainottamistavoitteesta on noin 60 miljoonaa euroa, joka tarkentuu ja arvioimme sitä tulevilla valtuustokaudella talouskehityksen perusteella.

Tasapainotus tehdään kaupungin talousarviovalmistelussa ja sitä käsitellään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Aloitamme tasapainotustyön heti ja kohdistamme sen vuosille 2026–2029. Talouden tasapainottamisessa huomiomme kaupungin tulot ja menot. Kaupunginhallitus seuraa säännöllisesti tasapainottamisen toteutumista sekä vastaa aikataulusta ja tarvittavista toimenpiteistä.

Tulojen ja menojen tarkastelussa käsittelemme kaikki nykyiset ja uudet tehtävät. Sopeutustyössä tarkastelemme, mitkä palvelut ja tehtävät ovat jatkossakin välttämättömiä lakisääteisten tehtävien lisäksi. On myös tarkasteltava, onko sellaisia tehtäviä ja palveluja, joita muut tahot voivat hoitaa kaupunkia paremmin. Sopeuttamisohjelman yhteydessä pyrimme hankintojen tehostamiseen ja konsulttipalvelujen käytön vähentämiseen. Erityisen tärkeää olisi vaikuttaa talouskasvuun ja työllisyyden kehitykseen alueella.

Laadimme tasapaino-ohjelman toimenpiteistä vaikutusarviot, joita hyödynnetään päätöksenteossa. Ohjelman toteutuksessa pidämme erityistä huolta lasten, nuorten ja ikäihmisten palveluiden turvaamisesta ja pienituloisten

kaupunkilaisten asemasta. Huolehdimme myös työnteon ja yrittäjyyden kannustavuudesta sekä luonto- ja ilmastotavoitteista.

Voimavarana hyvinvoiva henkilöstö

Kaupunki on palveluorganisaatio, jonka tärkein voimavara on hyvinvoiva henkilöstö. Kehitämme henkilöstön työhyvinvointia ja kyvykkyyttä määrätietoisesti laadukkaiden palvelujen turvaamiseksi. Henkilöstömenot ja palvelujen ostot ovat kaupungin talouden suurimmat menoerät. Talouden tasapainottamisessa on välttämätöntä tarkastella palvelujen ostojen ohella myös henkilöstömenoja ja henkilöstön määrää sekä hallinnon järjestämisen vaihtoehtoja. Henkilöstön osallistuminen talouden tasapainottamiseen on erityisen tärkeää, jotta koko organisaation osaaminen on käytettävissä. Pyrimme vähentämään sairauspoissaoloja, hyödynnämme eläköitymisiä ja tarkastelemme määräaikaista työsuhteita. Uusien tehtävien perustamista ja avoimien tehtävien täyttämistä arvioidaan kriittisesti.

Sopeuttamistavoite on merkittävä ja mikäli riittäviä muita toimenpiteitä ei löydetä, niin työnantajan on harkittava muutosneuvotteluja, jossa tarkastellaan henkilöstörakennetta ja -määrää. Pyrimme priorisoimaan mahdollista henkilöstösopeutusta siten, että vältettäisiin suoraan asiakasrajapintaan kohdentuvien palvelujen heikentämistä.

Tulot osana talouden tasapainottamista

Kaupungin tulojen osalta voidaan tarkastella muun muassa valtionosuuksia, maksuja ja taksoja sekä erilaisia verotuloja. Palvelumaksuihin ja taksoihin voimme tehdä kustannuskehityksestä ja tasapainottamisesta johtuvia korotuksia. Mikäli talouskasvu ja tehtävät tasapainottamistoimet eivät riitä talouden tasapainottamiseksi, viimeisenä keinona palvelujen turvaamiseksi voimme tarkastella myös verotuloja.

Valtiovarainministeriö on luvannut, että valtionosuusjärjestelmää uudistetaan 2027 vuoden alusta lukien. Ehdotus on valmistelussa, esitys tulossa lausuntovaiheeseen viimeistään syksyllä ja sen jälkeen päätöksentekoon eduskuntaan. Tampereen kaupungilla on käsitys, että Tampere voisi saada selvitysmiesten esityksen perusteella merkittävästi lisää valtionosuuksia. Tästä suurin osuus tulisi sote-tasauserien poistamisen kautta. Rahoituksen turvaaminen on kaupungin talouden tasapainon kannalta kriittisen tärkeää.

Vahva konserni kaupungin tukena

Kaupunkikonsernin yhtiöillä on suuri merkitys kaupungin kehittämisessä ja strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Sote-uudistuksen jälkeen kaupungin tytäryhtiöomistusten merkitys on kasvanut. Tytäryhtiöiden liikevaihto on suurempi kuin emokaupungin menot. Kaupungin roolia omistajana tulee vahvistaa ja myös tytäryhtiöiden tulee osallistua kaupungin talouden tasapainottamiseen. Inhouse yhtiöiden tulee tehostaa toimintaansa, jotta palveluja saadaan vaikuttavammin ja kokonaisuutena edullisemmin. Markkinoilla toimivien ja muiden konserniyhtiöiden osinkotuottoja nostamme mahdollisuuksien mukaan.

Investoinneilla luomme tulevaisuutta

Kaupunki kasvaa noin 3000–5000 asukkaalla vuodessa. Kasvavan kaupungin pitää investoida muun muassa asuntoalueisiin, päiväkoteihin, kouluihin ja infraan. Tämän varmistamiseksi pidämme toteutuneiden investointien keskimääräisen tason tulevalle nelivuotiskaudella enintään 220 miljoonassa eurossa / vuosi. Tämä vaatii jatkossa investointien priorisoimista ja jaksottamista. Investoinnit näkyvät myös kaupungin lainanostossa ja poistojen määrässä. Talouden tasapainon arvioinnissa huomioimme kertaluonteisia omaisuuden myyntivoittoja vuosittain keskimäärin 25 miljoonaa euroa. Toteumaa arvioidaan ja tarkastellaan vuosittain. Tämän tason ylittävät kertaluonteiset myynnit kohdennamme investointien rahoittamiseen ja lainanoton vähentämiseen.

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet

- Vetovoimaisen Tampereen väestönkehitys on ollut poikkeuksellisen korkea ja se näkyy myös lisääntyvänä palvelu- ja investointitarpeen kasvuna.
- Pormestariohjelmassa sitoudutaan talouden tasapainottamistavoitteeseen.
- Tasapainotustyö aloitetaan heti ja sitä tehdään vuosina 2026–2029. Talouden tasa-painottamisessa huomioidaan kaupungin kaikki tulot ja menot.
- Mikäli talouskasvu ja tehtävät tasapainottamistoimet eivät riitä talouden tasapainottamiseksi, viimeisenä keinona palvelujen turvaamiseksi voimme tarkastella myös verotuloja.
- Talouden tasapainottamisessa on välttämätöntä tarkastella palvelujen ostojen ohella myös henkilöstömenoja ja henkilöstön määrää.
- Kaupungin roolia omistajana tulee vahvistaa ja konserniyhtiöiden osinkotuottoja nostetaan mahdollisuuksien mukaan.

MIKKO VARES

KESTÄVÄSTI ELINVOIMAINEN JA KILPAILUKYKYINEN TAMPERE

Tampere on paikka, jossa ihmisillä on hyvä elää, asua, opiskella, työkennellä, yrittää ja kasvaa. Tampere on kaupunki, jossa syntyy uutta, kokeillaan ennakkoluulottomasti ja rakennetaan tulevaisuutta yhdessä. Kaupungin elinvoima rakentuu ihmisten hyvinvoinnista, kestävästä valinnoista, taloudellisesta toimeliaisuudesta, yrittäjyydestä ja vahvasta yhteistyöstä. Tampere pysyy jatkossakin kaupunkina, jossa ihmiset, yritykset ja yhteisöt menestyvät ja voivat hyvin, vaikka taloudellinen toimintaympäristö olisi haastava.

Tampere on kasvava kaupunki, joka houkuttelee joka vuosi lisää työntekijä ja työntekijöitä. Kansainvälisyys on ollut osa Tampereen tarinaa sen perustamisesta lähtien. Elinvoimaiseen kaupunkiin perustetaan yrityksiä ja yhteisöjä, yhtiöiden toimipisteitä sekä uutta innovatiivista ja kestävää liiketoimintaa. Sujuvoitamme kaavoitusta, sopimus- ja lupaprosesseja, teemme tiivistä yhteistyötä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen oppilaitosten kanssa, autamme työntekijöitä ja työnantajia löytämään toisensa ja kannustamme yrittäjyyteen.

LAURA VANZO

Koulutus on elinvoimaisen ja hyvinvoivan kaupungin moottori

Laadukas ja saavutettava toisen asteen koulutus luo pohjan työelämässä ja myöhemmissä opinnoissa menestymiselle. Huolehdimme riittävästä määrästä lähiopetusta ja varmistamme opiskelijoiden tukipalveluiden saataavuuden. Varmistamme koulun aikuisten riittävän tuen ja mahdollisuudet kohdata muita opiskelijoita esimerkiksi pilotoimalla vapaaehtoistyötä ja kouluvalmentajamallia toisella asteella.

Toisella asteella panostamme opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamiseen ja tuemme opintojen loppuunsaattamista, jotta jokaiselle saadaan vähintään toisen asteen tutkinto. Kehitämme tutkintoon valmistavaa koulutusta ja kartoitamme uusia keinoja tukea peruskoulun päättäneitä nuoria, joiden kouluvalmiudet eivät riitä jatko-opintoihin tai tutkintoon valmistavaan koulutukseen. Vahvistamme ja monipuolistamme lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten välistä yhteistyötä, yhteistyötä korkeakoulujen kanssa ja opiskelijoiden korkeakouluvalmiuksia.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredulla ja Tampereen aikuiskoulutuskeskus TAKKilla on keskeinen rooli osaamistarpeiden ennakoinnissa ja työelämäyhteistyössä. Kehitämme koko tamperelaista koulutuspolkua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen kokonaisuutena, tukien erityisesti siirtymiä kouluasteiden välillä. Vahvistamme ammatillisessa koulutuksen osaamisperusteisuutta sekä työelämälähtöisten osatutkintojen hyödyntämistä. Nostamme oppisopimuskoulutuksen roolia mahdollisena koulutuspolkuna. Varmistamme riittävän määrän oppisopimustyöpaikkoja alueelle. Lisäämme myös työelämä- ja yrittäjyyslähtöisyyttä toisen asteen koulutuksessa.

Vahvistamme koulutuksen saavutettavuutta varmistamalla riittävät toisen asteen aloituspaikat ja kohtuulliset sisäänpääsyraajat. Mahdollistamme tasapuoliset hakumahdollisuudet kaikille ja varmistamme englanninkielisen lukiokoulutuksen käynnistymisen. Englanninkielinen koulupolku varhaiskasvatuksesta toisen asteen päättämiseen ja ylioppilaskirjoitukseen asti lisää Tampereen kansain-

välistä vetovoimaa, mutta suomen kielen oppiminen on keskeinen osa Tampereelle ja Suomeen integroitumista. Hyödynnämme Tredun ja TAKKin tilauskoulutuksen tuottaman opiskelijapotentiaalin. Luomme selkeän työllistymispolun kansainvälisille opiskelijoille ja edesautamme heidän integroitumistaan yhteiskuntaan. Varmistamme oikeudenmukaisen valtionosuusrahoituksen ammatilliselle koulutukselle.

Tutkimus ja osaaminen luovat pohjan menestykselle

Tampereen monialainen korkeakouluysteisö on kaupungin strateginen kumppani, jonka osaamista hyödynnetään kaupungin kehittämisen ja tutkimusperustaisen päätöksenteon tukena. Jatkamme ja kehitämme Tampereen kaupungin ja korkeakouluysteisön kumppanuusoppimusta sekä Opiskelijajäystävällisyydessä ykkönen -toimenpideohjelmalla, ja kuulemme opiskelijoita erityisesti heihin vaikuttavissa asioissa.

Tavoitteenamme on olla Suomen houkuttelevin opiskelijakaupunki, joka vetää puoleensa monipuolisesti eri alojen osaajia. Koordinoimme alueellista työtä kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden alueelle kiinnittymisen ja työllistymisen vahvistamiseksi. Selvitämme yhteisen osaamiskampanuksen toteuttamisedellytyksiä Tampereelle.

Kehitämme yhteistä TKI-, startup- ja innovaatioympäristöä alueen kilpailukyvyyn vahvistamiseksi yhdessä Business Tampereen kanssa. Varmistamme Tampereen mukanaolon siru-hankkeen jatkokaudella ja edistämme tutkimuksen ja patenttien jatkekehitystä teollisiksi investoinneiksi. Tunnistamme puolustusklusterin merkityksen Tampereen elinvoimalle ja hyödynnämme vastuullisesti puolustusyhteistyön mahdollisuudet.

Kehitämme Business Tampereen toimintaa ja seuraamme työn tuloksia ja vaikuttavuutta säännöllisesti. Tunnistamme Tampereen kasvavan roolin merkittävien tuotekehitysyksiköiden sijoittumispaikkana, ja edistämme toimintaympäristön kehittymistä.

Työllisyys luo elinvoimaa

Vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle siirtyneet työllisyys- ja yrityspalvelut (TE-palvelut) luovat uudenlaisia mahdollisuuksia tukea työllisyyttä ja vahvistaa työntekijöiden ja työnantajien kohtaamista. Toteutamme Tampereen seudun työllisyysstrategiassa ja kansainvälisen työvoiman tiekartassa tunnistettuja toimenpiteitä. Työttömyyden vähentäminen on keskeistä sekä kuntatalouden tasapainon että inhimillisen hyvinvoinnin kannalta. Kohdennamme työllisyyden hoitoon riittävät resurssit ja huolehdimme henkilöstön jaksamisesta. Tiivis yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) ja ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (Keha) kanssa sekä työllisyysalueen laajemmat itsenäiset toimintamahdollisuudet ovat perusedellytyksiä tulokselliselle työllisyyden hoidolle.

Työllisyyspalveluissa autamme työnhakijoita oikea-aikaisesti, tarjoamme uraohjausta, mahdollistamme kouluttautumisen ja tuemme työkykyä sekä osa-aikaisen työn tekemistä. Kehitämme palveluita asiakaslähtöisiksi asiakaskokemuksen huomioiden ja huomioimme erilaisen asuinalueiden tarpeet palvelujen järjestämisessä. Haluamme tukea nuorten ja vastavalmistuneiden työllistymistä ja auttaa nuoria saamaan ensimmäisiä työkokemuksia mahdollistamalla työkokeiluja ja palkkatukea sekä kannustamalla yhä useampia yrittäjyyteen. Kiinnitämme erityistä huomiota täsmätyökykyisten työllistämiseen ja tarjoamme yrityksille tukea työn räätälöintiin. Etsimme ratkaisuja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi.

Vahvistamme koulutuksen ja työelämän yhteyksiä tarjoamalla harjoittelu- ja opinnäytetyömahdollisuuksia sekä edistämällä työllistymistä myös kaupungin omiin tehtäviin. Heikossa työmarkkina-asemassa oleville on erilaisia mahdollisuuksia kuntoutua ja kouluttautua. Selvitämme kaupungin mahdollisuudet kehittää kaupunkityöllistymistä heikossa työmarkkina-asemassa oleville. Lisäämme opipisopimuskoulutustyöpaikkoja kaupungille. Huomioimme kuntouttavan työtoiminnan lainsäädännön mahdolliset muutokset yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Kehitämme välityömarkkinoita yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Työllisyyspalveluiden uudistamisen tavoitteena on vastata ketterämmin työmarkkinoiden tarpeisiin, ja uudistusta viedään eteenpäin asiakkaita ja henkilöstöä kuunnellen. Kehitämme yritysasiakaskokemusta ja edistämme yhden luukun periaatetta yrityspalveluissa. Edistämme osaan työvoiman saatavuutta ja huolehdimme osajista alueen kärkitoimialoille sekä pienten ja keskisuurten (pk) yritysten tarpeisiin. Kohdistamme pk-yrityksille tukitoimenpiteitä, joilla madallamme ensimmäisen työntekijän ja ensimmäisen kansainvälisen työntekijän palkkaamisen kynnystä, parannamme mahdollisuuksia osallistua kilpailutuksiin sekä vahvistamme kykyä hyödyntää julkisen sektorin tarjoamia palveluja. Kehitämme kesätyö- ja yrittäjyyssetelin käyttöä nuorten työllistymisen edistämiseksi.

Johdamme Tampereen seudun työllisyysalueen toimintaa tiedolla palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi. Lisäämme alueen työllistymismahdollisuuksia ottamalla vahvemmin käyttöön julkisten hankintojen työllistämisehdon ja seuraamme sen toteutumista. Lisäämme eri kouluasteiden työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja kaupunkikonserniin ja varmistamme niihin riittävän ohjauksen turvataksemme harjoittelupaikkojen riittävyuden. Kehitämme ennakoivaa mallia työpaikkojen ja osaamistarpeiden tunnistamiseksi. Hyödynnämme työllisyyspalveluissa vastuullisesti tekoälypohjaisia ratkaisuja muun muassa piilotyöpaikkojen löytämiseksi ja työllistymisen nopeuttamiseksi.

Yrittäjyys ja innovaatiot rakentavat tulevaisuutta

Tampere haluaa olla jatkossakin maailmaa muuttavien innovaatioiden kotipaikka. Teemme investointeja tukeaksemme uusien työpaikkojen syntymistä ja ihmisten työllistymistä. Elinvoima- ja kehityspolitiikkamme nojaa tiiviiseen kaupunkiseudun yhteistyöhön, jota ohjaa Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia. Kehitämme elinkeinostrategian mukaisesti kärkialojamme ja edistämme kunnianhimoisesti energiamurrosta, kiertotaloutta ja vihreää siirtymää.

Hyvät liikenneyhteydet ja vähäpäästöinen energia ovat keskeisiä tekijöitä yritysten etsiessä uusia sijoittumispaikkoja alueelta. Varmistamme riittävän ja tarkoituksenmukaisen tonttivarannon sekä infrastruktuurin erityisesti tuotannollisten investointien tarpeisiin. Vaikutamme siihen, että sähköverkon kapasiteetti ei muodostu esteeksi suurinvestoinneille, esimerkiksi vetyteollisuudelle. Houkuttelemme vihreän siirtymän investointeja Tampereelle.

Vahvistamme kaupungin roolia tapahtuma- ja elämystalustana, koska AV-ala ja kulttuuri- ja elämystalous ovat tärkeä osa kaupungin elinkeinorakennetta ja vetovoimaa. Matkailumarkkinoinnissa hyödynnämme vahvuusalueitamme ja käynnistämme alan yrityksille kansainvälistymisen kehityspolun. Tunnistamme palvelualojen merkityksen alueellisena työllistäjänä. Kaupunki tukee yhteistyöverkostojen ja vientimahdollisuuksien syntymistä. Jatkamme vahvaa strategista kumppanuutta Yleisradion kanssa mahdollistaen yhteistyöllä yhdenvertaisen tiedonvälityksen toteutumisen, medialukutaidon kehittämisen sekä huoltovarmuuden takaamisen paikallisesti ja kansallisesti.

Tuemme yrittäjyyttä sujuvalla kaavoituksella ja palveluilla. Startup- ja kasvuyrittäjyyden tukeminen mahdollistaa yrityskehityksen tehokkaan uusiutumisen ja kasvun. Tavoittelemme sitä, että tulevaisuudessa yhä useampi korkeakoulutettu työllistyisi yrittäjyyden kautta. Jatkamme elinvoimapolitiittisen toimikunnan toimintaa, ja vahvistamme yritysten toimintaedellytyksiä Tampereella sekä parannamme eri sektorien toimijoiden yhteistyötä. Kaupungin päätöksenteossa teemme yritysvaikutusten ennakoarviointia.

Rohkeat aloitteet, kuten kansihankkeen toteuttaminen ja Hakametsän Sport Campuksen kehittäminen, tukevat kaupungin elinvoimaa. Edistämme eteläisen kasvusuunnan ja Hatanpään järjestelyratapihan kehittämistä tulevaisuuden käyttötarkoituksiin.

Kansainvälinen, saavutettava ja vaikuttava Tampere

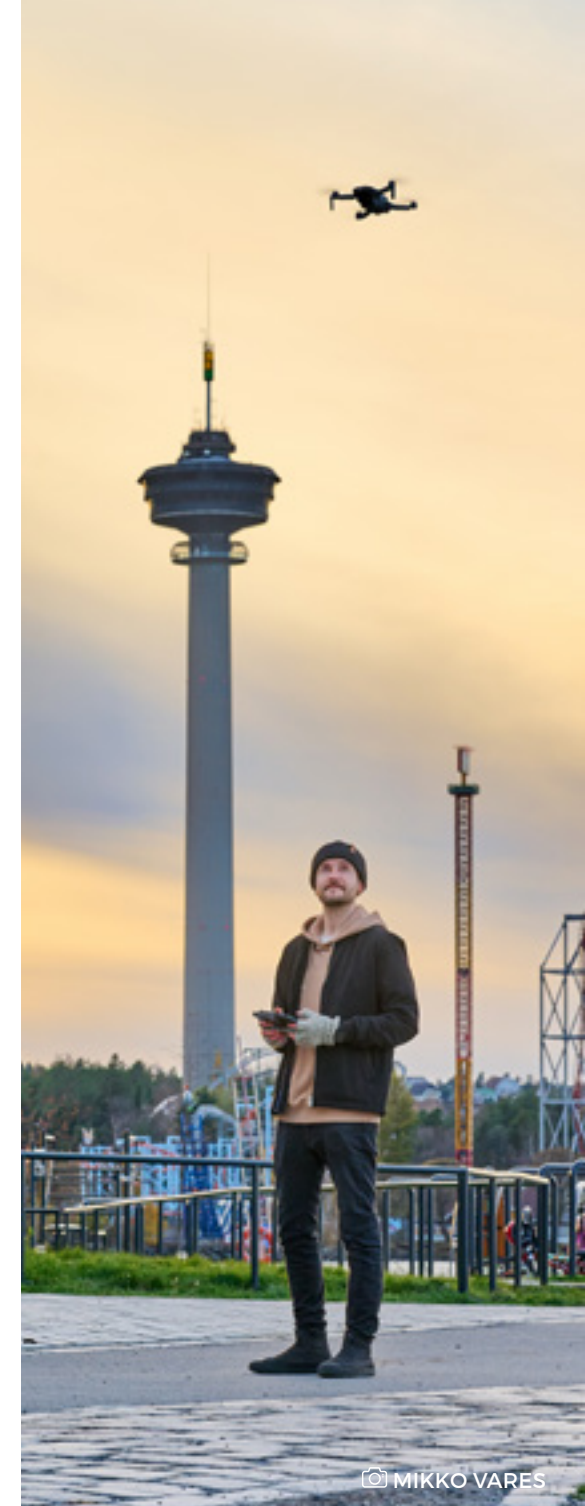
Kansainvälisyys ja erinomainen saavutettavuus ovat elinvoimamme perusta ja pitävät Tampereen kasvun liikkeessä. Tavoittelemme aktiivisesti kansainvälisiä osaajia, yrityksiä ja investointeja. Kehitämme kansainvälistä rekrytointia yhdessä yksityisen sektorin kanssa.

Vahvistamme Tampereelle muuttaneiden pitovoimaa Tampere Welcoming City -toimilla, panostamalla kielinoppimiseen, opintojen ohjaukseen, työllistymiseen, perheiden palveluihin ja osallisuuteen. Jatkamme International House Tampereen toimintaa, ja kehitämme vieraskielisille tamperelaisille suunnattuja palveluita yhdistämällä niitä kaupungin muihin palveluihin. Vahvistamme vieraskielistä palvelutarjontaa hyödyntäen vastuullisesti tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia. Huolehdimme riittävien kototutumisen palveluiden saatavuudesta.

Tarjoamme kuntapaikkoja pakolaisille ja otamme vastaan kiintiöpakolaisia. Jatkamme ukrainalaisten tukemista. Toimimme aktiivisesti rasismia ja syrjintää vastaan ja torjumme harmaata taloutta sekä työperäistä hyväksikäyttöä.

Jatkamme aktiivista vaikuttamistyötä Helsingistä Tampereen kautta pohjoiseen johtavan pääradan kehittämiseksi henkilöliikenteen matka-ajan nopeuttamiseksi ja tavara-liikenteen sujuvuuden varmistamiseksi, samalla huoltovarmuuden ja eurooppalaisen raidelevyden vaatimukset huomioiden. Edistämme Tampere-Pirkkalan kansainvälisiä lentoyhteyksiä saavutettavuusohjelman kautta.

Panostamme EU-vaikuttamiseen ja EU-rahoituksen hyödyntämiseen. Vahvistamme ainutlaatuista Pirkanmaan edunvalvontamallia, jossa laaja joukko alueen toimijoita toimii yhdessä kansallisen ja EU-tason vaikuttamisen ja rahoituksen hankkimiseksi Brysselin EU-toimistoa hyödyntäen. Kasvatamme Tampereen kansainvälistä tunnettuutta, vaikutusvaltaa ja näkyvyyttä erilaisissa kaupunkiverkostoissa esimerkiksi hyödyntämällä pormestarimallin etuja.

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet

- Tampereella toisen asteen koulutus on laadukasta, saavutettavaa ja aloituspaikkoja on tarpeeksi. Työelämän tarpeet huomioidaan ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelijoille tarjotaan riittävästi lähiope-
tusta, tukea ja ohjausta sekä yhteisölliset oppimisolosuhteet.
- Pidetään kiinni korkeakoulu yhteisön ja kaupungin tiiviistä kumppanuudesta ja houkutellessa Tampereelle monipuolisesti kansainvälisiä osaajia yrityksiä ja investointeja. Kehitetään Tampereen elinvoimaisuutta tukemalla TKI-, startup- ja innovaatioympäristöä.
- Panostetaan vaikuttavaan tarve- ja asiakaslähtöiseen työllisyydenhoitoon varmistamalla yksilölliset palvelut, jotka tukevat työnhakijoiden osaamista ja työkykyä sekä kohtaamista työnantajien kanssa. Kehitetään yrityspalveluita ja koulutuspolkuja työnantajien tarpeita kuunnellen.
- Edistetään kunnianhimoisesti energiamurrosta, kiertotaloutta ja vihreää siirtymää, houkutellessa vastuullista liiketoimintaa, tuetaan yrittäjyyttä ja investointeja, sekä vahvistetaan Tamperetta innovaatioiden, elämystalouden ja kansainvälisen toiminnan keskuksena. Edistetään eteläisen kasvusuunnan ja Hatanpään järjestelyratapihan kehittämistä tulevaisuuden käyttötarkoituksiin.
- Tampere on kansainvälisesti houkutteleva kaupunki, johon tullaan opiskelemaan, työskentelemään ja yrittämään. Vahvistetaan vieraskielistä palvelutarjontaa sekä kansainvälisen väestömme työllistymistä ja kotoutumista Tampereelle. Kaupunki panostaa kansainväliseen saavutettavuuteensa.

LAURA HAPPO

SIVISTYS ON TAMPEREEN VOIMAVARA

Oppimisen ja sivistyksen edistäminen on kaupungin tärkein tehtävä. Tampereella laadukas varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus tarjoavat jokaiselle lapselle ja nuorelle vahvan pohjan elämänpolulle ja hyvät edellytykset elinikäiselle oppimiselle. Tavoitteenamme on kaventaa oppimistulosten alueiden välisiä eroja Tampereella sekä olla ykköinen oppimistuloksissa kuutoskaupunkeihin verrattuna.

Kasvatukseen ja opetukseen panostaminen on sijoitus tulevaisuuteen. Lainsäädännön muutokset, kaupungin kasvu ja vieraskielisten oppilaiden määrän lisääntyminen pakottavat muokkaamaan tapoja toimia ja haastavat palveluiden järjestämistä. Lapsiin ja nuoriin kohdistuvien päätösten vaikutuksia tulee arvioida ennakkoon ja tehtyjen päätösten vaikutuksia ja vaikuttavuutta tulee tarkastella säännöllisesti. Seuraamme muun muassa koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan tehtyjen muutosten vaikutuksia osallistumisasteeseen sekä oppilaiden hyvinvointiin ja ryhdymme mahdollisiin toimenpiteisiin tulosten pohjalta. Pyrimme turvaamaan nykyisen kerhotoiminnan tason.

Seuraamme kasvatuksen ja opetuksen alueellisten erojen kehityssuuntia. Haastavimmilla alueilla vahvistamme oppimisen tukea sekä päiväkotien ja koulujen toimintaa erilaisilla alueellisesti vaikuttavilla toimilla sekä nostamme tasa-arvorahaa. Säilytämme varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen nykyisen palvelutason. Esimerkiksi perusopetuksessa tämä tarkoittaa nykyisen ryhmäkoon turvaamista.

Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laadulla on merkittävä vaikutus sekä lasten että perheiden hyvinvointiin. Tampereella takaamme kiireettömän kohtaamisen ja arjen kasvatuskumppanuuden. Varhaiskasvatus ja esiopetus varmistavat hyvät kouluvalmiudet kaikille lapsille.

Varhaiskasvatus toimii maahanmuuttajataustaisille perheille väylänä tutustua suomalaiseen kulttuuriin ja kotoutua yhteiskuntaan. Varhaiskasvatus on myös hyvä paikka harjoitella kielellisiä taitoja ja ryhmässä toimimista.

Perusopetus tarjoaa jokaiselle lapselle ja nuorelle hyvät perustiedot ja -taidot elämään. Näitä ovat mm. kirjoitustaito, lukutaidot ja matemaattinen osaaminen. Kielellisen osaamisen vahvistamiseksi kehitämme suomen kielen opiskelua ja luomme myös erilaisia yhteistyömalleja vieraskielisiä ja monikulttuurisia oppilaita opettavien koulujen välillä. Tampereen perusopetuksen vahvuus on jatkossakin laaja kielitarjonta. Lisäksi jatkamme digitaalisten vahvistamista, erityisesti tekoäly- ja medialukutaitoa sekä kriittistä ajattelua. Tällä tuemme demokratiaa, torjumme misinformaation ja disinformaation leviämistä sekä vahvistamme lasten ja nuorten kykyä toimia aktiivisina yhteiskunnan rakentajina.

Oppimisen tuen uudistus muuttaa monella tapaa esi- ja perusopetuksen tapaa toimia. Uudistusten toimeenpanon varmistaminen esi- ja perusopetuksessa edellyttää vahvaa panostusta. Mahdollistamme uudistuksen toimeenpanon lain osoittamalla tavalla ja varmistamme siihen riittävän resurssin. Seuraamme uudistuksen etenemistä ja reagoimme mahdollisiin muutostarpeisiin tilanteen mukaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarjoamme jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuuden harjoitella tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä saada omaa resilienssiään vahvistavaa mielenterveyden tukea ikätasoisesti koko varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen ajan. Erilaisten hyvinvoinnin haasteiden tunnistaminen ja tukitoimien aloittaminen mahdollisim-

man varhain on vaikuttavampaa ja usein myös kustannustehokkaampaa. Lisäämme kouluissa yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallisuutta. Esimerkiksi turvaamme oppilaskuntien aseman ja takaamme niille riittävät toimintaedellytykset. Ohjaamme kouluja laatimaan yhdessä oppilaiden kanssa ikätason huomioivat toimintaohjeet matkapuhelinten käytöstä koulupäivän aikana. Otamme oppilaat mukaan yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön nykyistä kiinteämmin. Jatkamme kouluissa aktiivisesti rasismin- ja syrjinnänvastaisia toimia sekä määrätietoisesti edistämme seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisuutta.

Monialainen yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon palveluiden saatavuuden varmistamiseksi on ensisijaisen tärkeää. Vahvistamme yhteistyötä entisestään. Tuemme etenkin vähemmistöihin kuuluvien, vammaisten ja neurokirjon lasten ja nuorten perusopetuksen suorittamista sekä jatko-opintovalmiuksia. Varmistamme myös erityistä hoitoa tarvitseville lapsille eheän, yksilölliset tarpeet ja vahvuudet huomioivan koulupolun. Teemme suunnitelmallista työtä kouluväkivallan ja kiusaamisen estämiseksi ja lopettamiseksi.

Osaava ja työssään jaksava henkilöstö

Laadukas varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus rakentuvat koulutetun, osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön varaan. Jokaisella työntekijällä tulee olla kokemus oman työn merkityksellisyydestä ja mahdollisuus saada onnistumisen kokemuksia työssään. Takaamme henkilöstölle tuen ja mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen työuran eri vaiheissa sekä työelämän muuttuessa. Erilaisia koulutautumisen, mentoroinnin, perehdyttämisen ja kehittymisen malleja tarjotaan systemaattisesti. Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutos edellyttää kiireellisiä toimia Tampereella, jotta voimme varmistaa lainmukaisen henkilöstömitoituksen vuoteen 2030 mennessä.

Esihenkilöiden tuki ja johtamismallien ja -rakenteiden uudistukset vahvistavat koko henkilöstön hyvinvointia.

Varmistamme näiden toimintamallien kehittämisen myös alkavalla valtuustokaudella. Työn hallittavuus lisää jakamista ja vähentää etenkin uupumukseen liittyviä sairauksipoissaoloja. Osaavan henkilöstön veto- ja pitovoiman lisäämiseksi haastaviksi koetuilla alueilla tai työtehtävissä selvitämme mahdollisuuksia vähentää työn kuormittavuutta. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on hyvä käytikortti koko kaupungille.

Turvalliset ja terveet oppimisympäristöt

Turvallinen ja terveellinen oppimisympäristö rakentuu tarkoituksenmukaisista rakennuksista, turvallisesta ilmapii-rististä ja tiloista sekä toimintaan sopivista ryhmistä. Arvioimme varhaiskasvatuksen kotialue -periaatteen vaikutuksia lasten ja henkilöstön hyvinvointiin.

Uusia koulu- ja päiväkotirakennuksia suunniteltaessa ja vanhoja korjattaessa painotamme lasten etua ja henkilös-tön hyvinvointia sekä varmistamme pedagogisesti laaduk-kaat ja toimivat tilat. Pidämme päiväkotien koot kohtuul-lisina. Suurten koulurakennusten osalta varmistamme eri tilojen, esimerkiksi ruokailutilojen, toiminnallisuuden niin, että ne palvelevat käyttäjiä parhaalla mahdollisella tavalla. Pidämme yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon tason nykyisellään ja tarjoamme pienten lasten yksiköitä lähipalveluina eri puolilla kaupunkia. Koulu- ja päiväko-tirakentamisen kustannuksia tarkastelemme kriittisesti sekä samalla varmistamme olemassa olevien kohteiden kunnossapidon. Materiaali- ja kalustevalintojen osalta tarkastelemme mahdollisuutta hyödyntää olemassa olevaa kalustoa uuden hankkimisen sijaan.

Vahvistamme koulu- ja päiväkotiruoan laatua sekä pa-nostamme lähi- ja kasvisruokaan. Lisäksi toteutamme valtuustokauden aikana pienimuotoisen markkinaehtoisen ateriapalvelun pilottikokeilun.

LAURA HAPPO

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet

- Oppimisen tuen uudistuessa esi- ja perusopetuksessa varmistetaan riittävä resurssi ja valtionosuuden kohdentaminen täysmääräisesti suoraan uudistukseen.
- Ehkäistään alueiden eriarvoistumista nostamalla tasa-arvorahaa nykyisestä tasosta vähintään kompensoimaan valtion leikkauksia ja painotetaan sen paikallisia jakoperusteita.
- Laaditaan systemaattinen toimintamalli varhaiskasvatuksen tehtävänimikkeiden muutoksista. Varmistetaan pätevän henkilöstön kouluttaminen ja saatavuus sekä aikataulu muutoksen toteuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä.
- Edistetään varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousua.
- Säilytetään perusopetuksen nykyinen keskimääräinen ryhmäkoko.
- Vahvistetaan kielitietoista opetusosaamista varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa esimerkiksi täydennyskoulutuksen keinoin ja huomioidaan suomen kielen opetus osana muuta opetusta. Toimintamallien uudistuksia kehitetään yhdessä opettajien kanssa.

TAMPERE LIIKUTTAA, YHDISTÄÄ JA INNOSTAA

Tampereella tavoitteemme on, että jokaisella kaupunkilaisella on mahdollisuus hyvään elämään. Hyvinvointi syntyy merkityksellisistä yhteisöistä, turvallisuudesta, luonnosta ja yhdenvertaisista mahdollisuuksista oppia, osallistua ja elää omannäköistä arkea. Hyvinvoinnin edistäminen on koko kaupunkiyhteisön yhteinen tehtävä. Sitä toteutetaan poikkihallinnollisesti kaikissa palveluissa ja tiiviissä yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa. Yhdessä voimme paremmin.

Tampereella elämykset tarkoittavat ihmisen kokoisia asioita. Ne ovat helposti saavutettavia kulttuurikokemuksia, yhteisiä liikkumisen hetkiä, huolella vaalittua kulttuuriperintöä ja elinvoimaisia alakulttuureja. Tampereella kulttuuri koskettaa kaikkea. Aktiivinen kaupunkielämä ja yhteisöllisyys syntyvät harrastusmahdollisuuksista ja matalan kynnyksen tiloissa rakentaen Tampereen henkeä. Maailman saunapääkaupungissa myös lähiluonto, retkeilypaikat ja yhteiset löylyt ovat osa arkea.

Tampereella panostamme jatkossakin elämystalouden ja tapahtumallisuuden laaja-alaiseen kehittämiseen vahvistaen asemaamme luovien alojen kansallisena ja kansainvälisenä keskittymänä. Tavoitteena on lisätä kulttuurin, matkailun ja tapahtumien vaikuttavuutta sekä tehdä Tampereesta entistä tunnetumpi ja saavutettavampi – niin asukkaille kuin vierailijoille. Vetovoimamme rakentuu laadukkaista sisällöistä, ainutlaatuisista ilmiöistä ja tapahtumista, jotka puhuttelevat monenlaisia yleisöjä.

LAURA VANZO

Yhdenvertaisuus ja palvelujen saavutettavuus

Tampere liputtaa yhdenvertaisuuden puolesta. Edistämme kaikessa toiminnassamme ja päätöksenteossa määrätietoisesti ja suunnitelmallisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Tampere on kaikkien Tampere, emmekä hyväksy minkäänlaista syrjintää. Tuemme henkilöstön ja päättäjien osaamista yhdenvertaisuus-, moninaisuus ja ihmisoikeusasioissa sekä väkivallan ennaltaehkäisyssä. Luomme toimintamalleja häirintään ja syrjintään puuttumiseksi.

Kaupungin palveluiden tulee olla esteettömiä, turvallisia ja saavutettavia kaikille riippumatta yksilöllisistä ominaisuuksistamme, asuinpaikastamme tai tulotasostamme. Kirjastot, kulttuuriharrastukset ja liikuntapaikat ovat Tampereella lähellä. Lähikirjastojen toiminta turvataan ja omatoimiaikoja laajennetaan. Tuemme tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevien mahdollisuuksia osallistua, liikkua ja huolehtia omasta hyvinvoinnistaan. Kehitämme kulttuuri- ja liikuntapalveluiden saavutettavuutta esimerkiksi viemällä niitä sosiaali- ja terveystieteiden ja koulupäivien yhteyteen, tarjoamalla ilmaispäiviä, pitämällä asiakasmaksut kohtuullisina sekä vahvistamalla hyviä toimintamalleja kuten Kaikukorttia. Joka kymmenes tamperelainen puhuu äidinkielenään muita kuin kotimaisia kieliä. Kiinnitämme erityistä huomiota kieli- ja kulttuurivähemmistöjen oikeuksiin ja palvelutarjontaan muun muassa vahvistamalla kulttuurivähemmistöjärjestöjen tukea ja omakielisen kirjallisuuden saatavuutta.

Tampere vastaa hyvinvoinnin haasteisiin

Hyvinvoinnin edistämiseksi pohjaamme toimintamme tutkittuun tietoon ja yhteiseen vastuuseen. Kohdistamme resursseja yksinäisyyden, osattomuuden ja eriarvoisuuden kasvun torjumiseen polarisaatiota ja segregaatiota ehkäisten. Rakennamme ketterää tapaa arvioida aiempaa paremmin ennakkoon päätösten vaikutuksia eri väestöryhmiin. Toimimme ekosysteemeissä yhdessä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa, luottaen toistemme osaamiseen.

Edistämme koko väestön hyvinvointia arjen ympäristöissä – kouluissa, kirjastoissa, liikuntapaikoilla ja kulttuurin parissa. Erityistä huomiota kiinnitämme lapsiin, nuoriin, perheisiin, yksinäisyyttä kokeviin ikääntyneisiin sekä kaikista haavoittuvimmassa asemassa oleviin tamperelaisiin. Mielen hyvinvointi on tärkeä osa tamperelaisten arjen hyvinvointia, ja kaupungilla on keskeinen rooli sen tukemisessa. Tuemme yksilöiden ja yhteisöjen voimavaroja, lisäämme matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja vahvistamme arjen turvallisia yhteisöjä. Etsimme tapoja yhdistää mielenterveyden tukea liikuntaan ja nuorisotyöhön, esimerkiksi pilotoimalla maksuttomia liikuntaryhmiä mielenterveyden haasteita kokeville nuorille. Vahvistamme mielenterveyden edistämisen osaamista kaikkien asiakkaiden parissa työskentelevien keskuudessa. Tuemme järjestöjen ja hyvinvointialueen mielenterveystyötä muun muassa tarjoamalla mahdollisuuksia tamperelaisten kohtaamiseen.

Turvaamme etsivän nuorisotyön ja sen saumattoman yhteyden palvelu- ja elintapaohjaukseen. Kehitämme ehkäisevää päihdetyötä ja jatkamme jalkautuvan naapurustyön kehittämistä. Jokainen tamperelainen tarvitsee kodin. Teemme töitä köyhyyden vähentämiseksi ja asunnottomuuden ehkäisemiseksi ja poistamiseksi muun muassa vahvistamalla asumisneuvontaa ja asumispäivystyksiä yhdessä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Vahvistamme digisyrjäytymisen ehkäisyä.

Tampereelle rakennetaan Tamperelaisten Olkkarit – alueellinen, ylisukupolvinen yhteisötilojen verkosto, joka tarjoaa matalan kynnyksen kokoontumispaikkoja kaikenikäisille tamperelaisille. Uudella toimintamallilla vastaamme muun muassa ikääntyneiden sosiaalisten kohtaamispaikkojen vähenemiseen ja vahvistamme yhteisöllisyyttä eri kaupunginosissa. Tamperelaisten Olkkarit suunnitellaan ja toteutetaan kaupungin, järjestöjen ja hyvinvointialueen tiiviissä yhteistyössä. Toiminnan perustana ovat uudella tavalla hyödynnettävät kaupungin tilat, järjestöjen tilat ja toiminta sekä kumppanuus muiden toimijoiden kanssa. Olkkarit toimivat alustoina jalkautuville kulttuuri- ja hyvinvointipalveluille. Niissä järjestetään harrastuksia, kuten

kädentaitopajoja, kahvittelua ja vapaata yhdessäoloa, terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä jalkautuvia palveluja sekä digituen tarjoamista. Toiminta kootaan yhtenäisen konseptin alle, jonka avulla varmistetaan selkeä viestintä, saavutettavuus ja eri toimijoiden yhteistyö.

Yhteisöjen toiminnan ja synnyn mahdollistaminen

Tampere on luovien ihmisten ja tekevien yhteisöjen koti. Edistämme järjestöjen toimintamahdollisuuksia ja kehitämme tapoja tukea omaehtoista kulttuuri- ja liikuntatoimintaa. Vahvistamme kulttuuri- ja toimintatilojen saataavuutta pysyvillä ja väliaikaisilla ratkaisuilla. Etsimme uusia kohtuuhintaisia keinoja ja ideoita erilaisten tilojen monipuoliseen käyttöön yhdessä eri toimijoiden kanssa. Yhteisöllisissä tiloissa syntyy tamperelaisia ilmiöitä ja ne vahvistavat yhteen kuuluvuutta – kaupunkiin ja toisiin ihmisiin. Olemassa olevien tilojen monipuolisempaa hyödyntämistä jatketaan ja niihin luodaan toimintamalleja ja -palveluja, jotka mahdollistavat kaikenikäisille tamperelaisille matalan kynnyksen yhteisöllistä toimintaa.

Kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointijärjestöjen toimintaedellytyksistä huolehditaan. Avustusten vaikuttavuus ja kokonaistaso pyritään turvaamaan. Vahvistamme toimijoiden verkostoja ja vuoropuhelua kaupungin kanssa. Pyrimme kaksinkertaistamaan tamperelaisten järjestöjen, seurojen, kulttuuritoimijoiden ja kaupungin kotiuttaman EU-rahoituksen vahvistamalla hakijoiden tukea ja myöntämällä vastinrahoitusta yhteisöjen läpimenneille hankkeille.

Lisää liikettä

Liikkumisen mahdollisuudet ja liikuntaseurojen tekemä työ ovat tärkeä osa tamperelaisten toimintakyvyn edistämistä ja yhteisöllisyyttä. Tarjoamme monipuolisia palveluita ja olosuhteita aktiiviseen elämäntapaan kaikenikäisille tamperelaisille ja kokeilemme rohkeasti uusia toimintamalleja.

Liikkumista ja toimintakykyä edistävällä toiminnalla voimme parantaa myös kaupungin HYTE-kerrointa eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosaa. Tampereen kehityskohteita ovat erityisesti ikääntyneiden tasapainoa vahvistava liikunta sekä nuorten ylipainoa ehkäisevät ja hyvinvointia edistävät toimenpiteet.

Panostamme siihen, että liikkumisen mahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa erityisesti koulujen, päiväkotien ja oppilaitosten läheisyydessä – luontoarvot huomioiden ja liikuntapaikkojen käyttöä järkevästi tehostaen. Laajennamme mahdollisuuksia omaehtoiseen arjen liikkumiseen parantamalla luontoreittien esteettömyyttä, lähiluonnon saavutettavuutta ja kaupunkiympäristön liikuntamahdollisuuksia. Varmistamme liikuntareittien ja hiihtolatujen kunnossapidon. Tuemme Lupa liikkua, lupa harrastaa -toiminnan jatkumista ja kehittämistä ja säilytämme yli 65-vuotiaiden maksuttomat uimahallivuorot. Liikuntaluotsit ja liikuntaneuvonta ovat tärkeitä tapoja kannustaa mukaan toimintaan. Edistämme tamperelaista saunakulttuuria ja sen yhdenvertaisuutta. Mahdollistamme uusia yleisiä saunoja ja selvitämme mahdollisuutta esteettömään yleiseen saunaan uintimahdollisuudella.

Kehitämme monipuolista liikuntapaikkaverkostoa huomioiden tasapuolisesti eri alueet ja lajien tarpeet. Investoimalla kaupunkilaisten omaehtoisen liikkumisen olosuhteisiin sekä huippu-urheiluun, varmistamme, että Tampere säilyy urheilun ja tapahtumien kärkikaupunkina.

Tavoitteena yhä vahvempi asema tapahtuma- ja kulttuurikaupunkina

Vuonna 2029 Tampere juhlii 250-vuotista historiaansa – tavoitteenamme on olla tuolloinkin Suomen vetovoimaisin kaupunki, jonka kulttuuri- ja elämystarjonta tunnetaan myös kansainvälisesti. Vahvistamme asemaamme ympäri-vuotisena matkailukohteena kehittämällä kulttuurikenttää, tukemalla ja houkuttelemalla tapahtumia sekä panostamalla merkittävästi kulttuuri- ja liikuntainfraan. Tavoitteenamme on kasvattaa matkailutuloja ja kansainvälistä yhteistyötä entisestään.

Vahvistamme ja nostamme esiin maailmalla kiinnostavia ainutlaatuisia helmiämme. Olemme rohkeasti kulttuuri-kaupunki. Museot, teatterit, kongressit, festivaalit ja muut vetovoimaiset kohteet muodostavat Tampereen matkailun ja kaupunkielämän kivijalan. Niiden miljoonat kävijät luovat työtä ja ovat merkittävä osa aluetaloutta. Selvitämme mahdollisuutta kehittää pysyvää markkinaehtoisesti toimivaa kulttuuri-, tapahtuma- ja yötoimintojen aluetta Tallinnan Telliskiven tapaan. Hiedanrannan laajan kulttuuritilakokonaisuuden toteutuksesta tehdään päätöksiä tarveselvityksen valmistuttua huomioiden Hiedanrannan alueen kehittämistavoitteet ja kulttuurin palveluverkon sekä avustustoiminnan kokonaisuus.

Pidämme huolta myös idullaan olevista ilmiöistä sekä uuden kulttuurin kasvualustoista ja taiteilijoiden työskentelyedellytyksistä. Hyödynnämme uusinta teknologiaa elämys- ja tapahtumasisältöjen kehittämisessä.

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet 1/2

- Kaupunkiin luodaan Tamperelaisten Olkkarit – matalan kynnyksen yhteisötilojen verkosto, joka tarjoaa kohtaamispaikkoja kaikenikäisille tamperelaisille eri kaupunginosissa. Toiminta kootaan selkeän konseptin alle, ja sitä suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa hyödyntäen yhteiskäyttöisiä tiloja ja jalkautuvia palveluja.
- Vahvistetaan kaupungin yhteistä sitoutumista koko väestön hyvinvoinnin edistämiseen toteuttamalla yksinäisyyttä, köyhyyttä ja mielenterveysongelmia ehkäiseviä toimia muun muassa osana hyvinvoinnin kehitysohjelman ja hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa. Asetetaan työlle selkeät tavoitteet, mittarit ja poikkihallinnolliset työ- ja ohjausryhmät.
- Parannetaan kaupungin HYTE-kertoimen tulosta liikkumista ja toimintakykyä edistävällä toiminnalla 65:sta 85:teen valtuustokauden puoliväliin mennessä.
- Matalan kynnyksen ulkoliikuntapaikkoja kehitetään eri puolilla kaupunkia lisäämällä ulkokuntosaleja, tekonurmikenttiä, järvilatuja, retkiluisteluaitteja ja olosuhdevarmoja tekojäitä. Kaavoitetaan tontti jalkapallon sisäharjoitteluhallia varten. Kaupin urheilupuiston kehittämistyötä jatketaan. Hiihdon, kävelyn ja pyöräilyn reitit toteutetaan luontoa ennallistavan suunnitelman mukaisesti.
- Uintimahdollisuuksia parannetaan lisäämällä lasten uimakoulu-tarjontaa, toteuttamalla alle 18-vuotiaiden maksuttomuuskokeilu maauimalassa touko- ja syyskuussa sekä edistämällä yhdenvertaista saunakulttuuria. Tampere osallistuu Pirkkalan uimahallin toteutuksen suunnitteluun. Linnainmaan uimahallin suunnittelua edistetään.

© TAURA VANZO

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet 2/2

- Hakametsä Sport Campus -hanketta viedään eteenpäin HSC-työryhmän loppuraportin esityksen mukaisesti.
- Vahvistetaan Tampereen asemaa teatteri- ja museokaupunkina. Kaupunki on sitoutunut osaltaan Tampereen Työväen Teatterin vuonna 2029 käynnistyvän laajan peruskorjauksen rahoitukseen ja edistää osaltaan valtion osallistumista hankkeeseen. Edistetään Tampereen taidemuseon tilaratkaisuja ja selvitetään Sara Hildénin Taidemuseon toteutustapa. Pyritään löytämään ratkaisu museoiden kokoelmakeskuksen tilahaasteisiin.
- Läntisen keskustan kulttuuriympäristöä kehitetään korjaamalla ja vahvistamalla sen keskeisiä kohteita: toteutetaan Työväenmuseo Werstaan perusparannus, kunnostetaan ja kehitetään Pyynikin kesäteatterialuetta monipuolisempaan käyttöön sekä turvataan Kauppahallin tulevaisuus elinvoimaisena ja ainutlaatuisena palvelu- ja kohtaamispaikkana.
- Laadukas ja saavutettava musiikkikoulutuspolku ja taiteen perusopetus Tampereella turvataan. Uudet tilat toteutetaan Hiedanrantaan, tilankäyttö ja synergiahyödyt optimoiden. Tampereen kaupunki edistää Pirkanmaan musiikkiopiston ja Konservatorion yhdistymistä, molempien toimijoiden henkilöstöä prosessissa kuullen.
- Jatketaan puistoruokailun tarjoamista kesäaikana alle 18-vuotiaille kaupunkilaisille.

LAURA VANZO

KESTÄVÄ JA KEHITTYVÄ KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kaupunkiympäristöllä on merkittävä rooli tamperelaisten arjessa ja yhteiskunnan toiminnassa. Se tarjoaa puitteet asumiselle, liikkumiselle, työpaikoille, palveluille ja vapaa-ajan vietolle. Hyvin suunniteltu kaupunkiympäristö edistää asukkaiden hyvinvointia, viihtyisyyttä, turvallisuutta ja arjen sujuvuutta. Lisäksi kaupunkiympäristö vaikuttaa taloudelliseen toimeliaisuuteen, sillä se houkuttelee yrityksiä ja investointeja, mikä puolestaan luo työpaikkoja ja edistää talouskasvua.

Tampere kasvaa moneen suuntaan

Tampere on vahvasti kasvava kaupunki, joka pitää huolta uusista ja nykyisistä asukkaista. Edistämme kaupungin kasvua huomioiden kaupungin taloustilanteen, sekä sosiokulttuurisen ja ekologisen kestävyden. Uusien asuntojen ja asukkaiden lisäksi kasvu tarkoittaa uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle sekä alueita ja tiloja kaupunkielämälle, elämyksille, kulttuurille, urheilulle sekä harrastustoiminnalle. Kasvun ohella kiinnitämme huomiota nykyisen yhdyskuntarakenteen toiminnalliseen kehittämiseen ja sen laatuun.

Kaupungin kasvu painottuu joukkoliikennekäytävälle, keskusta- ja aluekeskuksiin. Valtuustokaudella keskeisiä kasvun alueita ovat Ojala, Hiedanranta, Viinikanlahti, Kaupinlaakso ja Nurmi-Sorila. Hakametsä Sport Campuksen rakentaminen käynnistyy. Aikataulutamme kaikkien uusien alueiden toteutuksen huomioiden kaupungin taloudellisen kantokyvyn ja investointitalouden kestävyden. Yhdyskuntasuunnittelussa parannamme asuinalueiden ja hankkeiden kannattavuus- ja kustannusnäkökulmien huomioimista jo hankkeiden alkuvaiheessa.

Etelän suunta, eli nykyisen järjestelyratapihan alue, Hatanpää ja Lakalaiva, on yksi tulevaisuuden kasvun painopistealueista, joka kytkeytyy laajemmin koko kaupunkiseudun kehitykseen. Tuemme alueen kehittämistä ohjelmallisesti edistämällä järjestelyratapihan siirtoa sekä alueen suunnittelua yhdessä alueen maanomistajien, valtion ja kaupunkiseudun kuntien kanssa. Selvitämme Lokomon alueen kehittämismahdollisuuksia yhteistyössä kiinteistönomistajan kanssa.

Jatkamme keskustan kehittämistä elämyksellisenä, saavutettavana ja omaleimaisena kaupunkikeskustana. Edistämme asemakortteleiden, Tullin alueen sekä läntisen keskustan tulevien kehittämishankkeiden toteutusta. Takon alueen uutta käyttöä selvitetään ja suunnitellaan yhteistyössä kiinteistön omistajan kanssa. Suunnitelussa huomioimme rakennuskannan suojeluarvot sekä

uudiskäytön ja täydennysrakentamisen mahdollisuudet. Mahdollisia käyttötarkoituksia ovat mm. asuminen, yritys-toiminta sekä ravintola- elämys- ja kulttuuritoiminta.

Luontoposiitiivinen Tampere

Tampere on sitoutunut saavuttamaan hiilineutraaliuden vuonna 2030. Vastaamme ilmastonmuutokseen toteuttamalla kaupunginvaltuuston hyväksymän Hiilineutraali Tampere -tiekartan toimenpiteitä. Valtuustokauden aikana teemme ratkaisut siitä, kuinka iso osa kaupungin päästötavoitteista kompensoidaan ja miten se käytännössä toteutetaan.

Tampere ehkäisee luontokatoa toteuttamalla LUMO-ohjelmaan kirjattuja toimenpiteitä. Suojelualueiden perustaminen on merkittävä keino turvata lajien elinympäristöjä ja monimuotoisuutta. Valtuustokauden alussa käynnistämme luonnonsuojeluohjelman päivityksen. Tavoitteena on lisätä suojeltavan alueen määrää ja kiinnittää huomiota suojeltavien alueiden kokoon ja yhtenäisyyteen muun muassa Kintulammin alueella. Edistämme luonnonsuojelualueiden laajentamista Kauppi-Niihamassa niin, että alueen liikunta-, urheilu- ja virkistystoiminnot turvataan. Valtuustokauden aikana laaditaan ekologisen kompensaation toimintamalli huomioiden muun muassa kompensointiin liittyvät kustannukset. Kaupunki huomioi luonnon monimuotoisuuden myös omassa metsänhoidossa, jonka käytänteitä kehitämme.

Ilmastonmuutoksen hillinnän ja luontokadon pysäyttämisen ohella kiinnitämme huomiota ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Kaupunkivihreän lisäämisellä vaikutaan positiivisesti kaupungin viihtyisyyteen ja koettuun turvallisuuteen erityisesti keskustassa, jossa kaupunkivihreää kehitetään keskustan osayleiskaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelman viitoittamana. Lisäämme kaupunkipuita määrätietoisesti erityisesti niillä alueilla, joissa puilla on merkitystä monimuotoisen kaupunkiluonnon ja lämpösaarekeilmiön näkökulmasta. Kehitämme hulevesien luontoperustaista hallintaa ehkäisemään kaupunki-

tulvia ja lisäämään monimuotoisuutta. Kaupunkiketoja, luonnontilaisia niittyjä ja mikrometsiä lisätään ympäri kaupunkia.

Riittävä ja kattava sinivihervverkosto on tärkeä tekijä kuntalaisten hyvinvoinnin ja ekologisten yhteyksien turvaajana sekä tarpeen ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Sinivihervverkosto on myös Tampereen keskeinen vetovoiimatekijä luontomatkailun näkökulmasta. Valtuustokaudella laaditaan sinivihervstrategia, josta on sovittu valtion ja Tampereen kaupunkiseudun välisessä MAL-sopimuksessa (2024–2027). Sinivihervstrategian avulla vahvistetaan vihervverkon jatkuvuutta, vastataan ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä edistetään ekologista monimuotoisuutta. Päivitämme retkeilyn kehittämissuunnitelman valtuustokauden aikana ja edistämme esteettömien retkeilyreittien toteutusta. Kaupunki edistää Näsijärven ja Pyhäjärven järvimatkailua, sekä selvittää matkailusatamien perustamista järvien rannoille. Tavoitteena on luoda taloudellisesti kannattava vesiliikennöintiin nojaava virkistys- ja matkailupalveluiden kokonaisuus, jossa yhdistyy Tampereen luontobrändi sekä asema Suomen saunapääkaupunkina.

Tampere on aktiivinen toimija ilmasto- ja kestävyystavoitteissa valtakunnallisesti, EU-tasolla ja kansainvälisesti.

Toimiva liikenne takaa sujuvan arjen

Toimiva liikennejärjestelmä ja liikkuminen ovat keskeisiä tekijöitä arjen sujuvuuden, yritystoiminnan, logistiikan sekä yhdyskuntarakenteen kestävyysnäkökulmasta. Kehitämme kaupungin liikennejärjestelmää kokonaisuutena huomioiden kaikki liikennemuodot. Kaupungin ilmastotavoitteiden toteutumisen kannalta keskeistä on onnistua liikenteen päästöjen vähentämisessä. Tämän vuoksi painopiste on erityisesti joukkoliikenteen kehittämisessä, jossa raitiotie ja superbussikonseptin käyttöönotto ovat kärkihankkeita. Tavoittelemme kestävästi liikkumisen kulkutapaosuuden kasvua 65 prosenttiin valtuustokauden aikana.

Superbussien liikennöinti aloitetaan viimeistään 2028 Annalan ja Haukiluoman välillä ja valmistelemme konseptin laajentamista. Raitiotien osalta jatkamme Pirkkala-Linnainmaa -yhteysvälin rakentamista sekä jatkolinjojen suunnittelua. Varmistamme raitiotien sujuvan liikennöinnin kaikilla linjoilla. Myös lähijunaliikennettä kehitetään yhdessä seudun kuntien ja valtion kanssa mahdollistamaan houkutteleva kestävä liikkuminen kaupunkiseudulla ja yhdyskuntarakenteen tavoitteiden mukainen kehitys. Edistämme Messukylän, Särkänniemen ja Epilän seisakkeiden toteutusta. Pidämme joukkoliikenteen lipunhinnat kilpailukykyisinä, millä varmistetaan matkustajamäärän ja kulkutapaosuuden kasvu ja pidetään joukkoliikenne vaihtoehtona kaikille tamperelaisille. Lisäämme yövuoroja kysyntään perustuen ja yksinkertaistamme lippujen hinnoittelujärjestelmää. Parannamme Teiskon joukkoliikennedyhteyksiä esimerkiksi selvittämällä kutsujoukkoliikenteen mahdollisuuksia alueella. Toteutamme opiskelijajoukkoliikenteen vuosilippuun.

Keskustaan on helppo tulla joukkoliikenteellä, kävellen, pyörällä ja autolla. Viimeistelemme keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman ohjaamaan kehittämistä. Keskustan kehä pidetään sujuvana autoliikenteelle, jota ohjataan kokoojakaduille ja keskustan kehälle. Samalla vähennämme liikenteen meluun, viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja ilmanlaatuun liittyviä haittoja vilkkaiden väylien varrella asuville asukkaille. Keskustan katuverkon kehittämisessä vältämme samanaikaisten hankkeiden aiheuttamaa häiriötä, priorisoiden hankkeita, jotka parantavat asukkaiden arkea, liiketoiminnan ja logistiikan edellytyksiä sekä liikkumisen sujuvuutta.

Toteutamme Viinikan maanalaisen ajoyhteyden. Hanke tukee keskustan saavutettavuutta ja liikenteen sujuvuutta sekä edesauttaa keskustan tulevien kehittämishankkeiden toteutusta. Ajoyhteys mahdollistaa maanalaisten pysäköintilaitosten verkoston laajentamisen ja maanpäällisen pysäköinnin vapauttamisen muuhun käyttöön sekä keskustan katujen kehittämisen kävelypainotteisemmiksi. Edistämme läntisen keskustan maanalaisen pysäköinnin

ratkaisuja. Uusilla ja täydentyvillä alueilla voidaan hyödyntää keskitettyjä pysäköintiratkaisuja. Näin pienennetään pysäköintiin liittyviä rakentamisen kustannuksia ja vapautetaan tilaa kaupunkivihreälle, istutuksille ja muille asuinalueiden viihtyisyyttä ja ekologisuutta edistävälle ratkaisuille. Edellisellä valtuustokaudella valmisteltu kaupungin pysäköintipolitiikka viimeistellään. Tarkistamme pysäköintinormin siten, että se kannustaa kestäväan liikumiseen, edistää rakennushankkeiden käynnistymistä ja huomioi asukkaiden arjen tarpeet ja liikkumisen tavat. Kehitämme pysäköintiä ja laajemmin liikkumista älykkäillä ratkaisulla. Edistämme pysäköintipaikkojen digitaalista markkinamallia ja kadunvarsipysäköinnissä ohjaamme asiakkaita digitaaliseen maksamiseen, mikä tuottaa kaupungille myös säästöjä. Muita älyliikenteen kärkiä ovat autonomisen syöttöliikenteen kehittäminen joukkoliikenteeseen ja älyliikenteen edellyttämän tiedonhallinnan kehittäminen. Hyödynnämme liikenne- ja kaupunkisuunnittelussa uusia älykkäitä teknologioita, kuten digitaalisia kaksosia, IoT-ratkaisuja ja kaupunkitietomallia.

Parannamme liityntäpysäköintimahdollisuuksia eri puolilla kaupunkia helpottamaan joukkoliikennettä ja muita kulkutapoja yhdisteleviä matkaketjuja. Parannamme myös pyöräpysäköinnin laatua, erityisesti kehittämällä rakenteellista pyöräpysäköintiä keskustassa edistämään sujuvia matkaketjuja. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan myös investoinnein. Teemme päätökset kaupunkipyöräjärjestelmän jatkosta nykyisen sopimuskauden jälkeen vuonna 2028. Tavoitteena on kaupunkipyöräjärjestelmän jatkaminen edellyttäen, että palvelun kustannukset pysyvät kohtuullisina. Samalla selvitämme myös markkinaehtoiset ratkaisut. Jatkamme mikroliikkumisen pelisääntöjen kehittämistä yhdessä operaattoreiden kanssa sähköpotkulautaanonnettomuuksien vähentämiseksi ja katuturvallisuuden parantamiseksi.

Pääradan kehittäminen, järjestelyratapihan siirto, valtatie 9 kehittäminen sekä valtatie 12 ja kantatie 65 kehittäminen ovat kohteita, joiden toteutumista edistämme aktiivisella edunvalvontatyöllä kestävyys- ja luontäkökulmat huomioiden. Toteutamme MAL-sopimusta

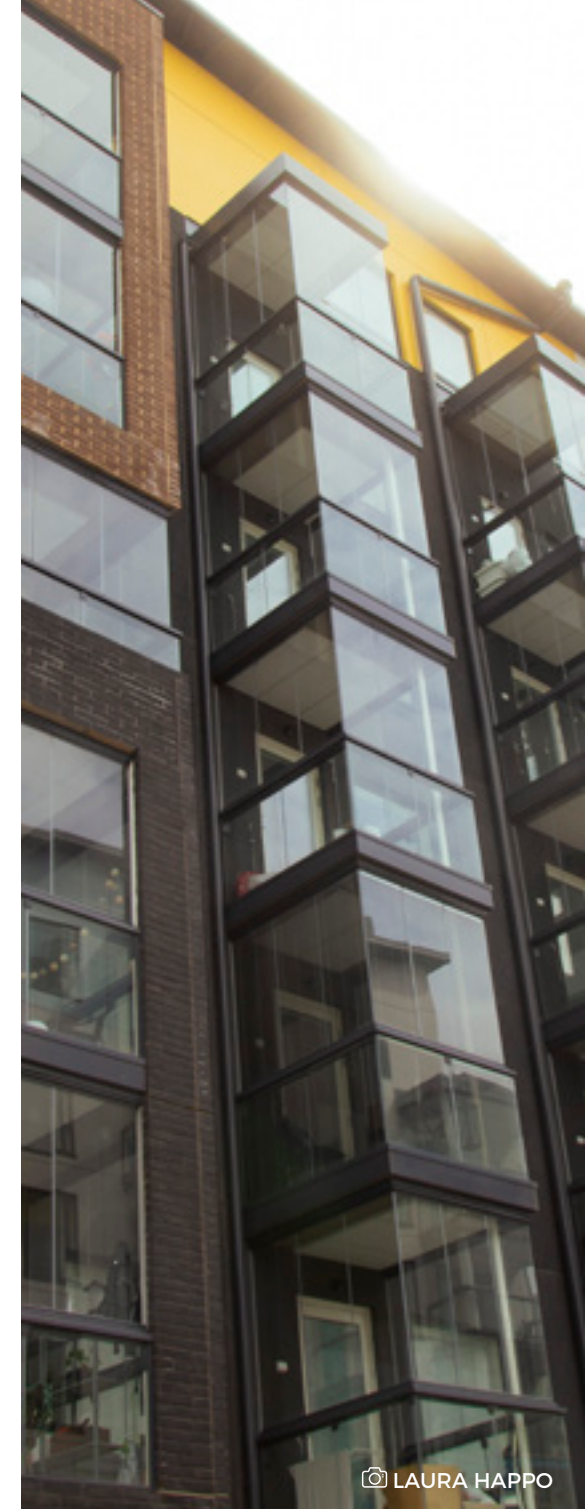
2024–2027 ja edistämme tulevaisuudessa MAL-neuvotteluissa seudun kuntien ja valtion välillä seudullisen raitiotien seuraavia vaiheita sekä lähijunaliiikenteen kehittämistä. Myös Tampere-Pirkkalan lentoaseman toiminnan kehittäminen sekä hyvät kansainväliset lentoliikenneyhteydet ovat keskeisiä kehittämis- ja edunvalvontakohteita.

Monipuolisia koteja kaupunkilaisille

Edistämme monimuotoista asumista huomioiden eri hallintamuodot sekä asunto- ja talo-tyypit. Painopiste on kaupunkimaisessa asumisessa, mutta luomme mahdollisuuksia myös omakotiasumiselle ja muulle pienimittakavaiselle asumiselle. Riittävällä asuntotuotannolla mahdollistamme kaupungin kasvun ja hillitsemme asuntojen hintojen nousua. Vuosittain varmistamme 2 500–3 000 asunnon rakentamisen, huomioiden myös ikäihmisten, opiskelijoiden, vammaisten ihmisten ja muiden erityisryhmien asumisen tarpeet. Kiinnitämme huomiota perheasuntojen saatavuuteen myös kerrostalotuotannossa. Varmistamme kohtuuhintaisen asuntotuotannon riittävän määrän ja tarkoituksenmukaisen sijoittumisen. Seuraavassa MAL-sopimusneuvottelussa varmistamme pitkän aikavälin suunnitelman kohtuuhintaisen asumisen mahdollistamiseksi Tampereella ja kaupunkiseudulla. Asuntotuotantoa suuntaamme mahdollisimman paljon nykyisen kaupunkirakenteen sisään ja kannustamme rakentajia kestäväan rakentamistapaan ja vähähiilisiin materiaaleihin.

Asuinalueiden sosiaalisen eriytymisen ehkäiseminen on yksi painopisteistä. Ehkäisemme negatiivista segregatiota varmistamalla asunto- ja hallintamuotojen moninaisuuden ja kehittämällä asuin ympäristöjen laatua ja palveluita. Edistämme täydennysrakentamista kaupunginosakehittämisen kohdealueilla. Tehostamme asunnottomuuden ennaltaehkäisyä ja poistamista vahvistamalla asumisneuvontaa ja tukipalveluita yhteistyössä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa.

Varmistamme pientalotonttien tarjonnan ja sujuvan vuosittaisen tontinluovutusmenettelyn. Edistämme pien-

talorakentamista myös täydennysrakentamisen keinoin kannustamalla tonttien jakamiseen uusien pientalojen rakentamisen mahdollistamiseksi. Vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituiseen käyttöön tarkastellaan valmistelussa olevan selvityksen sekä tulevan alueidenkäyttölain mukaisesti.

Kaavoituksen ja rakentamisen lupaprosessien tulee olla sujuvia ja nopeita, jotta hankkeiden toteutusajat eivät tarpeettomasti veny ja rakentamisen kustannukset pysyvät maltillisina. Rakentamisen sääntelyä kevennetään ja kaa-voitusta sujuvoitetaan uudistumassa olevan lainsäädännön puitteissa ympäristötavoitteista tinkimättä. Arvioimme ulkopuolisten konsulttien käytön sopivan laajuuden yhdyskuntasuunnittelussa ja asemakaavoituksessa.

Pidämme huolta Tampereen rakennetun ympäristön identiteetistä. Kaupungin keskeisiä ominaispiirteitä ovat kahden järven välinen koskimaisema ja sen teollisuushistoria, luonnonläheisyys ja vehreys sekä vanhan ja uuden yhdistyminen kiinnostavalla tavalla. Toteutamme uudis- ja täydennysrakentamista ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Vanhan Tampereen säilyminen tuleville sukupolville varmistetaan. Arvioimme uusien laajojen suojeluasemakaavojen tarvetta valtuustokauden aikana tapauskohtaisesti. Suojelukysymyksissä huomioimme kiinteistöjen ja rakennusten omistajien näkökulmat. Tampereen kansainvälinen edelläkävijyyttä ja rohkeus näkyy tulevaisuuden rakentamisessa. Korkean rakentamisen hankkeita edistään keskustassa korkean rakentamisen vyöhykkeellä. Rohkean uuden arkkitehtuurin rinnalla sallimme myös vanhoja arkkitehtuurityylejä.

Maapolitiikalla vaikutetaan merkittävästi myös kaupungin talouteen. Keskeistä on aktiivinen maapolitiikka sekä suhdanteista riippumattoman maanvuokratulon varmistaminen. Vaikutamme kaupungin talouden kestävyteen myös parantamalla kaupungin oman toimitilarakentamisen suunnittelun ja toteutuksen kustannustietoisuutta ja -tehokkuutta. Olennaista on myös kaupungin investointihankkeiden keskinäinen priorisointi ja jaksottaminen. Tämä koskee sekä toimitila- että infrarakentamishankkeita. Kaupungin omistamia kiinteistöjä, joilla ei ole roolia

palveluverkon toiminnassa tai strategisten tavoitteiden edistämiseksi, voidaan myydä taloudellisen harkinnan perusteella.

Jatkamme yritysalueiden kehittämistä elinkeinoelämän tarpeisiin ja edistämme sujuvaa liikkumista työpaikka-alueille.

Turvallinen kaupunki kaikille

Kaupunki työskentelee aktiivisesti kaupunkilaisten turvallisuuden varmistamiseksi. Kaupungin turvallisuutta ja turvallisuussuunnittelua ylläpidetään laajassa moniviranomaisyhteistyössä Sisä-Suomen poliisilaitoksen, Pirkanmaan pelastuslaitoksen, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa. Turvallisuustyön keskiössä on jatkuva valmius- ja varautumissuunnittelu sekä kansainvälisen, kansallisen ja paikallisen turvallisuusympäristön muutosten tunnistaminen. Kaupunki varautuu erilaisiin turvallisuusuhkiin. Varmistamme muun muassa väestönsuojien kunnan, käyttöönottovalmiuden sekä kriittisen infran suojaamisen.

Parannamme kaupunkilaisten turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Panostamme erityisesti ennaltaehkäiseviin palveluihin ja yhteistyöhön Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Vastaamme kasvaneeseen päihdeongelmaan ja sen vaikutuksiin ihmisten hyvinvoinnissa ja turvallisuuden tunteessa uusilla yhteisöllisillä toimintamalleilla ja ehkäisevällä päihdetyön keinoilla. Torjumme naiseen kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuuhdeväkivaltaa. Turvallisuustyössä olennaista on oppilaitosten, järjestöjen, paikallisten yritysten, nuorisopalveluiden ja asukkaiden yhteistyö.

Kaupungin koettuun turvallisuuteen vaikutamme suunnitteleamalla ihmislähtöisiä, kiinnostavia ja viihtyisiä julkisia kaupunkitiloja huomioiden muun muassa valaistuksen ja kunnossapidon merkityksen. Parannamme liikenneturvallisuutta tavoitteena liikennekuolemien ja henkilövahinkojen aiheuttavien onnettomuuksien ehkäisy. Huomioimme erityisesti lapset ja nuoret sekä koulumatkojen turvallisuuden.

LAURA VANZO

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet

- Tampere on vahvasti kasvava kaupunki, joka pitää huolta uusista ja nykyisistä asukkaista. Kasvun ohella kiinnitetään huomiota nykyisen yhdyskuntarakenteen toiminnalliseen kehittämiseen, kestävyteen ja laatuun.
- Tampere edistää monimuotoista asumista huomioiden eri hallintamuodot sekä asunto- ja talotyypit. Vuosittain varmistetaan 2500–3000 asunnon rakentaminen. Perheasuntoja mahdollistetaan pientaloihin ja kerrostaloihin. Tavoitteena on pitkäaikais-asunnottomuuden poistaminen.
- Tampere on sitoutunut saavuttamaan hiilineutraaliuden vuonna 2030 ja edistämään luonnon monimuotoisuutta. Ekologisen kompensaaation malli selvitetään tilanteissa, joissa tapahtuu paikallista luonnon monimuotoisuuden vähentymistä ja ekologista haittaa.
- Raitiotie ja superbussit ovat joukkoliikenteen kärkihankkeita. Lähijunaliikennettä edistetään Messukylään, Särkänniemeen ja Epilään.
- Viinikan ajoyhteys toteutetaan.
- Jatkamme aktiivista ja suunnitelmallista työtä varautumisen, valmiussuunnittelun ja kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi. Tavoitteena on kaikille turvallinen ja toimiva Tampere.

DIGITALISAATION MAHDOLLISUUDET

Tampere tarttuu digitaaliseen murrokseen kunnianhimoisesti. Kartoitamme ja kuvaamme kattavasti kaupungin dataomaisuuden, mitä tietoa meillä on ja missä muodossa, luoden perustan tehokkaalle datan hyödyntämiselle ja aktiiviselle roolille nopeasti kehittyvässä datataloudessa. Hyödynnämme tietoa päätöksenteossa, palvelujemme kehittämisessä sekä mahdollistamme sen tehokkaan käytön yrityksille ja tutkimuskumppaneille erilaisin kumppanuus- ja liiketoimintamallein. Jalostamme datasta ratkaisuja, jotka tukevat myös paikallista elinkeinoelämää. Hyvin järjestetty, yksityisyydensuojaa ja tietoturvaa kunnioittava, tietoperusta on samalla edellytys tekoälyn vastuulliselle käytölle.

Tekoälyn tunnistettu potentiaali ja sen systemaattinen, ihmiskeskeinen käyttöönotto ovat strateginen painopiste. Käynnistettävä tekoälyn erillisohjelma vauhdittaa rutiinitehtävien automatisointia ja prosessien tehostamista, vapauttaa työntekijöiden aikaa merkityksellisiin tehtäviin ja nostaa tuottavuutta. Kokeilukulttuuri ja lainsäädännön mahdollistava tulkinta toimintatavoissa edistävät täysimääräistä digitalisaation hyödyntämistä.

Digitaaliset työkalut parantavat palvelujen saavutettavuutta ja rakentavat yhdenvertaista yhteiskuntaa. Ihmiskeskeinen suunnittelu, monikanavaisuus ja käyttäjien moninaisuus ohjaavat palvelujen kehitystä. Digitalisaatio on keskeinen väline taloushaasteiden ratkaisemisessa: johdamme automaation ja tuottavuushyötyjen tuomat toimintatapamuutokset osaksi taloussuunnittelua ja investointien priorisointia. Selvitämme johtamisen tueksi kaupunkitasoisen parlamentaarisen digitalisaatiotoimikunnan perustamista, jossa olisi esimerkiksi edustus kaikista lautakunnista, kaupunginhallituksesta ja konsernijaostosta. Toimikunta käsitelisi digitalisaatiota koskevia päätöksiä ja tarjoaisi foorumin, jossa mikä tahansa kaupungin yksikkö voisi tuoda aiheita keskusteltavaksi, varmistamaan strategisen ja koordinoitun digipolitiikan.

Lisäksi vahvistamme kaupungin asemaa edelläkävijänä siruteollisuudessa, datataloudessa, virtuaalimaailmoissa (Citiverse) ja tekoälyn soveltamisessa julkisen ja yksityisen sektorin rajapinnassa. Kansainvälisellä verkostoitumisella houkuttelemme osaamista ja investointeja sekä vaikutamme globaalien kehityssuuntien muotoutumiseen.

LOPUKSI

Pormestariohjelma suuntaa valtuustokauden tekemistä. Ohjelman tavoitteet saavutetaan parhaiten hyvällä yhteistyöllä. Koalition yhteistyöhön sitoutuneet poliittiset ryhmät sitoutuvat myös pormestariohjelman toteuttamiseen. Pormestariohjelman toteutuksessa huomioidaan talouden tasapaino-ohjelma.

Pormestariohjelma luo perustan Tampereen strategialle ja ohjelman tavoitteet konkretisoidaan mitattavissa olevaan muotoon siinä. Ohjelman toimenpiteitä edistetään osana kaupungin strategista johtamisjärjestelmää ja vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua.

Ohjelman toteutuksessa otetaan huomioon muuttuvat tarpeet ja matkan varrella syntyvät uudet ajatukset. Mikäli olosuhteet muuttuvat merkittävästi, arvioidaan valtuustokauden puolivälissä, onko pormestariohjelmaan tarpeen tehdä muutoksia.

TAMPERE.
FINLAND

MEIDÄN TAMPERE

Tulevaisuus tehdään yhdessä

Ilmari Nurmisen pormestariohjelma 2025–2029

